

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 3. travnja 2026.

Analiza presude

Radobuljac protiv Hrvatske (br. 2)
zahtjev br. 38785/18

čl. 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju – zaštita vlasništva

***Odbivši odvjetnikov prigovor prijebaja poreznog duga s ovršnim potraživanjem
po osnovi zastupanja po službenoj dužnosti,
Republika Hrvatska nije povrijedila njegovo pravo na mirno uživanje vlasništva***

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud), zasjedajući u vijeću od 7 sudaca, 17. lipnja 2025. objavio je presudu u kojoj je utvrdio da je u predmetu podnositelja zahtjeva nije došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija).

Po provedenom poreznom nadzoru Područni ured Porezne uprave Pazin je utvrdio da je podnositelj zahtjeva, odvjetnik, imao porezni dug. Istodobno, podnositelj je imao dospjela potraživanja prema državi po osnovi troška zastupanja okrivljenika po službenoj dužnosti u kaznenom postupku. U postupku poreznog nadzora podnositelj je istaknuo prigovor prijebaja radi ispunjenja, no Porezna uprava na njega nije odgovorila. Podnositelj je zatim u prekršajnom postupku proglašen krivim jer u zakonom propisanom roku nije podmirivao porezne obveze te mu je izrečena novčana kazna. U međuvremenu je protiv podnositelja pokrenut ovršni postupak zbog neplaćenog poreznog duga, koji je u cijelosti naplaćen prisilnim putem. Neovisno o navedenim postupcima, država je podnositelju podmirila njegovo potraživanje po osnovi troška zastupanja okrivljenika po službenoj dužnosti. Protiv nižestupanjskih ovršnih rješenja podnositelj je pokrenuo upravni spor. U postupku pred Upravnim sudom u Rijeci i Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske isticao je da su porezna tijela odbila postupiti po njegovu zahtjevu za prijebaj.

Sudovi su odbili podnositeljev tužbeni zahtjev tumačeći da sukladno čl. 115. Općeg poreznog zakona¹, prijebaj može doći u obzir samo ako je tražbina prema poreznim vlastima nastala unutar poreznog odnosa, što u konkretnom slučaju nije bio slučaj jer je podnositelj prema državi imao potraživanje zbog neplaćanja izvršene usluge zastupanja okrivljenika po službenoj dužnosti. Ustavni sud Republike Hrvatske odbacio je ustavnu tužbu podnositelja.

Podnositelj je pred Europskim sudom isticao da su odluke hrvatskih sudova o odbijanju njegova zahtjeva za prijebaj bile nezakonite te da mu je time nametnut prekomjeran teret jer je država protiv njega pokrenula sudske postupke radi naplate poreznog duga dok mu istovremeno nije pravodobno isplatila njegova dospjela i ovršna potraživanja.

¹ (Narodne novine br. 147/2008 i 18/2011), koji je bio na snazi od 1. siječnja 2009. do 20. srpnja 2012. godine

Dopuštenost

Osvrćući se na prigovor Zastupnice da podnositelj nije pretrpio značajnu štetu (načelo *de minimis non curat praetor*) Europski sud ponovio je da se povreda Konvencije može odnositi i na važna načelna pitanja te da značaj štete ne ovisi nužno o utjecaju koji povreda ima na materijalne interese ([Bartolo protiv Malte \(odl.\)](#), br. 40761/19, stavak 22., 7. rujna 2021.). Konkretno, u predmetu podnositelja, uz materijalni interes da mu ne bude izrečena novčana kazna i da ne nastanu dodatni troškovi, potrebno je uzeti u obzir i činjenicu da su državna tijela bila spremna protiv njega pokrenuti i provesti prekršajni i ovršni postupak radi naplate poreznog duga, dok pritom nisu pravodobno ispunila vlastite obveze prema njemu. Europski sud je stoga zaključio da je riječ o pitanju načela za podnositelja, kao odvjetnika koji obavlja profesionalnu djelatnost i poreznog obveznika ([Konstantin Stefanov protiv Bugarske](#)², br. 35399/05, stavak 46., 27. listopada 2015.). Slijedom navedenog, Europski sud odbacio je prigovor Zastupnice i predmet proglasio dopuštenim.

Osnovanost

Europski sud je utvrdio da među strankama nije sporno da je naplata poreznog duga putem ovrhe predstavljala miješanje u podnositeljevo pravo na mirno uživanje vlasništva zajamčeno člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, te da je ono bilo dopušteno sukladno stavku 2. navedenog članka, jer se odnosilo na plaćanje poreza ([Bežanić i Baškarad protiv Hrvatske](#), br. 16140/15 i 13322/16, stavak 60., 19. svibnja 2022.). Međutim, da bi takvo miješanje bilo opravdano, mora zadovoljiti sljedeći test, točnije biti: i) zakonito, ii) u skladu s općim interesom i iii) razmjerno ([„Bulves” AD protiv Bugarske](#), br. 3991/03, stavak 63., 22. siječnja 2009.).

(i) Zakonitost

Europski sud ponovio je da je prvenstveno na nacionalnim sudovima da tumače i primjenjuju domaće pravo te da državama u području poreza treba priznati i dodatni stupanj uvažavanja i slobode procjene pri izvršavanju njihovih fiskalnih funkcija ([Maroslavac protiv Hrvatske](#), br. 64806/16, stavak 38., 13. veljače 2024.). Nakon analize relevantnog pravnog okvira u Republici Hrvatskoj i postupanja nacionalnih tijela i sudova u predmetu podnositelja utvrdio je da zaključak prema kojem se porezni dug može prebiti samo s ovršnom tražbinom prema državi koja proizlazi iz poreznog odnosa nije proizvoljan ni očigledno nerazuman. Iako su porezna tijela i sudovi koji su odlučivali i sudili u predmetu podnositelja mogli detaljnije obrazložiti svoje tumačenje zakonskog i podzakonskog propisa³, Europski sud nije našao razloga da takav zaključak dovede u pitanje.

² Sažetak presude dostupan je i na [hrvatskom jeziku](#).

³ Pravilnik o uvjetima, načinu i postupku prijetoja potraživanja prema državnom proračunu s poreznim dugom (Narodne novine br. 15/2013 i dr.), donesen u veljači 2013. radi provedbe članka 115. stavka 3. Općeg poreznog zakona iz 2008. godine a kojim člankom 2., *inter alia* ,uređuje da potraživanje koje se može prebiti s poreznim dugom predstavlja „i potraživanja iz ovršnih odluka i nagodbi domaćeg suda koje glase na ispunjenje određene novčane obveze i imaju potvrdu ovršnosti, a koje se isplaćuje iz državnog proračuna“ .

(ii) Opći interes

Europski sud smatrao je da se naplatom poreznog duga putem ovrhe nastojalo osigurati plaćanje poreza kao legitimnog cilja u općem interesu, kako je predviđeno nacionalnim zakonodavstvom, u području u kojem država ima široku slobodu procjene ([OAO Neftyanaya Kompaniya Yukos protiv Rusije](#), br. 14902/04, stavak 606., 20. rujna 2011.).

(iii) Razmjernost i prekomjeran pojedinačni teret

U vezi s prigovorom da država, dok je izricala novčane kazne i provodila ovrhu protiv podnositelja, nije pravodobno podmirila vlastite obveze prema njemu, Europski sud je naveo da, iako je ta okolnost relevantna za kontekst ovog predmeta, ona ne opravdava neispunjavanje poreznih obveza od strane podnositelja niti mu daje pravo zahtijevati prijebaj bez pravne osnove. Naime, država je, iako s odgodom, podmirila svoja dugovanja a podnositelj pred Europskim sudom nije prigovarao zbog neizvršenja domaćih pravomoćnih odluka, već isključivo zbog nemogućnosti prijebaja tražbina. Stoga Sud nije mogao ispitivati moguće povrede prava na pošteno suđenje zbog neizvršenja domaćih odluka, nego isključivo pitanje povrede prava na mirno uživanje vlasništva zbog odbijanja prigovora prijebaja. Ipak, napomenuo je da je svjestan problema s kojim se suočavaju odvjetnici u slučaju kašnjenja u plaćanju naknada za usluge zastupanja po službenoj dužnosti te istaknuo da propust države da postupi sukladno pravomoćnim presudama donesenim u korist pojedinaca može dovesti do povrede članka 6. Konvencije i članka 1. Protokola br. 1 ([Metaxas protiv Grčke](#), br. 8415/02, stavci 30.–31., 27. svibnja 2004.).

No, ograničivši svoju ocjenu na prigovore koje je podnositelj istaknuo, Europski sud je i u okviru ocjene razmjernosti miješanja ponovio da pitanje je li podnositelja u danim okolnostima trebalo prekršajno kazniti te porezni dug naplatiti putem ovrhe, spada u široku slobodu procjene države. Ocjenjujući je li odbijanjem prijebaja podnositelju nametnut prekomjeran pojedinačan teret, Europski sud je utvrdio da je, uz porezni dug, naplaćen i iznos od ukupno 1.488 EUR po osnovi zateznih kamata, sudskih pristojbi i novčane kazne zbog počinjenog poreznog prekršaja. Sud je zaključio da ništa ne upućuje na to da je naplata tog iznosa ugrozila financijsku situaciju podnositelja kao odvjetnika, niti je on to tvrdio.

Zaključak

Slijedom navedenog, Europski sud je presudio da je miješanje u pravo na mirno uživanje vlasništva poduzeto u okviru široke slobode procjene koju država uživa u poreznim pitanjima bilo zakonito, u općem interesu i razmjerno te stoga nije došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2026. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava